

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2023
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2023/0250 (COD)

11840/23
ADD 3

JAI 1007
COPEN 259
DROIPEN 110
FREMP 218
SOC 537
CODEC 1373

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	12 Ιουλίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2023) 247 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο της πρότασης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί τροποποίησης της οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2023) 247 final.

σνημμ.: SWD(2023) 247 final

Βρυξέλλες, 12.7.2023
SWD(2023) 247 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

πρόταση οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
περί τροποποίησης της οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων
σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της
εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2001/220/ΔΕΥ
του Συμβουλίου

{COM(2023) 424 final} - {SEC(2023) 270 final} - {SWD(2023) 246 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης

Εκτίμηση επιπτώσεων για την επανεξέταση της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων (οδηγία 2012/29/ΕΕ)

Α. Ανάγκη ανάληψης δράσης

Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί αποτελεί πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;

Η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων ακολουθεί την αξιολόγηση της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων (ΟΔΘ). Η ΟΔΘ είναι το κύριο οριζόντιο μέσο για τα δικαιώματα των θυμάτων. Θεσπίζει δικαιώματα για όλα τα θύματα όλων των εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων πληροφόρησης, υποστήριξης και προστασίας με βάση τις ατομικές ανάγκες των θυμάτων, των δικονομικών δικαιωμάτων και του δικαιώματος έκδοσης απόφασης για χορήγηση αποζημίωσης από τον δράστη μετά το πέρας της ποινικής διαδικασίας.

Από την αξιολόγηση που δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2022 προέκυψε ότι η οδηγία έχει αποφέρει τα αναμενόμενα οφέλη, ιδίως όσον αφορά τη συνολική μεταχείριση των θυμάτων από τις αρμόδιες αρχές, την ικανότητα των θυμάτων να επικαλούνται το δικαίωμά τους στην πληροφόρηση και την προστασία, καθώς και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και τις υπηρεσίες υποστήριξης. Ωστόσο, η αξιολόγηση ανέδειξε επίσης συγκεκριμένα προβλήματα για καθένα από τα πέντε βασικά δικαιώματα των θυμάτων στην οδηγία. Τα προβλήματα αυτά παρεμποδίζουν την ικανότητα των θυμάτων να επικαλεστούν τα δικαιώματά τους βάσει της οδηγίας και υπονομεύουν την εμπιστοσύνη στα εθνικά συστήματα απονομής δικαιοσύνης, καθώς και στα αντίστοιχα συστήματα άλλων κρατών μελών. Αυτό το χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης έχει ως αποτέλεσμα την ελλιπή καταγγελία των εγκλημάτων και βλάπτει την ομαλή λειτουργία του ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων απαιτεί τροποποίηση της ΟΔΘ, η οποία μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε επίπεδο ΕΕ. Υπάρχουν πέντε βασικά προβλήματα:

1. τα θύματα δεν λαμβάνουν πάντα **πληροφόρηση** σχετικά με τα δικαιώματά τους ή λαμβάνουν ανεπαρκή πληροφόρηση που δυσχεραίνει ή καθιστά αδύνατη την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων·
2. στα ευάλωτα θύματα (όπως παιδιά, άτομα με αναπηρία, θύματα εγκλημάτων μίσους και θύματα υπό κράτηση) δεν εξασφαλίζεται πάντα έγκαιρη αξιολόγηση της ανάγκης τους για **προστασία** ούτε παρέχονται αποτελεσματικά μέτρα προστασίας, όπως εντολές προστασίας·
3. τα ευάλωτα θύματα συχνά δεν μπορούν να λάβουν ειδική **υποστήριξη**, όπως η εκτεταμένη ψυχολογική θεραπεία, ενώ τα ανήλικα θύματα συχνά δεν μπορούν να βασιστούν σε στοχευμένη προσέγγιση·
4. η **συμμετοχή των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες** είναι συχνά δύσκολη λόγω της έλλειψης νομικών συμβουλών και καθοδήγησης, καθώς και λόγω των διαφορών στους κανόνες σχετικά με την ιδιότητα των θυμάτων σε αυτές τις διαδικασίες·
5. η **πρόσβαση των θυμάτων σε αποζημίωση** είναι δύσκολη λόγω της έλλειψης κρατικής στήριξης κατά την εκτέλεση της εντολής αποζημίωσης από τον δράστη, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος δευτερογενούς θυματοποίησης.

Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;

Γενικός στόχος της παρούσας πρωτοβουλίας είναι να συμβάλει στην **εύρυθμη λειτουργία του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης** με βάση: i) την ομαλή αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις· ii) ένα υψηλό επίπεδο ασφάλειας λόγω του βελτιωμένου ποσοστού καταγγελίας αξιόποινων πράξεων· και iii) τη θυματοκεντρική δικαιοσύνη, όπου τα θύματα αναγνωρίζονται και μπορούν να επικαλεστούν τα

δικαιώματά τους. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με την ενίσχυση των ελάχιστων προτύπων για τα δικαιώματα των θυμάτων.

Προσδιορίστηκαν **πέντε ειδικοί στόχοι**:

1. σημαντική βελτίωση της πρόσβασης των θυμάτων σε πληροφόρηση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν καταγγέλλουν αξιόποινες πράξεις·
2. στενότερη ευθυγράμμιση των μέτρων προστασίας των θυμάτων με τις ανάγκες τους, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια των ευάλωτων θυμάτων·
3. βελτίωση της πρόσβασης των ευάλωτων θυμάτων σε ειδική υποστήριξη, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών·
4. πιο αποτελεσματική συμμετοχή σε ποινικές διαδικασίες για τα θύματα·
5. διευκόλυνση της πρόσβασης σε αποζημίωση από τον δράστη.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);

Η δράση που απαιτείται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προαναφέρθηκαν μπορεί να υλοποιηθεί καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ. Με τον τρόπο αυτόν θα βελτιωθεί η επιβολή των δικαιωμάτων των θυμάτων και θα μειωθούν οι διαφορές μεταξύ των κανόνων των κρατών μελών. Αυτό, με τη σειρά του, θα συμβάλει ώστε να αυξηθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών και να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων, καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις με διασυνοριακή διάσταση. Η τροποποίηση της ΟΔΘ θα αντιμετωπίσει τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν και θα βελτιώσει τις εμπειρίες των θυμάτων σε εθνικό επίπεδο και σε διασυνοριακές καταστάσεις. Ο στόχος αυτός δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μόνα τους.

B. Λύσεις

Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Εάν όχι, γιατί;

Η Επιτροπή έχει αναπτύξει μια σειρά από νομοθετικές επιλογές πολιτικής. Αποκλείστηκαν οι μη νομοθετικές επιλογές, δεδομένου ότι η στρατηγική για τα δικαιώματα των θυμάτων για την περίοδο 2020-2025 περιλαμβάνει ήδη μη νομοθετικά μέτρα που θα εφαρμοστούν εντός των επόμενων ετών, αλλά ο αναμενόμενος αντίκτυπός τους περιλαμβάνεται στο βασικό σενάριο. Όλες οι επιλογές πολιτικής ανταποκρίνονται στους καθορισμένους ειδικούς στόχους.

Ειδικός στόχος 1

- Επιλογή I.1: **Δημιουργία υποχρέωσης για τη θέσπιση εθνικού μηχανισμού συντονισμού** μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου, των δικαστικών αρχών (εισαγγελέων και δικαστών) και των οργανώσεων υποστήριξης. Οι φορείς αυτοί θα συνεργάζονται για να διασφαλίσουν ότι τα θύματα λαμβάνουν πληροφορίες προσαρμοσμένες στις μεταβαλλόμενες ατομικές τους ανάγκες. Οι μηχανισμοί συντονισμού θα πρέπει να περιλαμβάνουν ειδικά πρωτόκολλα για την παροχή πληροφοριών στα θύματα που τελούν υπό κράτηση ή άλλου είδους εγκλεισμό.
- Επιλογή I.2: **Επιλογή I.1 + Δημιουργία υποχρέωσης** ώστε οι εθνικές γραμμές βοήθειας για τα θύματα να αποτελούν το πρώτο σημείο επαφής για όλα τα θύματα όλων των εγκλημάτων, να παρέχουν συναισθηματική υποστήριξη και να παραπέμπουν τα θύματα σε υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης, εάν χρειάζεται, να χρησιμοποιούν τον αριθμό τηλεφώνου της ΕΕ 116 006 και να παρέχουν ιστότοπο προηγμένης τεχνολογίας για

την παροχή βέλτιστης πρόσβασης στις περισσότερες ομιλούμενες γλώσσες και στα άτομα με αναπηρία.

- Επιλογή I.3: **Επιλογή I.1** + Θέσπιση μηχανισμού μέσω του οποίου **τα θύματα ενημερώνονται εκ των προτέρων από οργανώσεις υποστήριξης θυμάτων** (με δυνατότητα εξαίρεσης). Μόλις το θύμα καταγγείλει αξιόποινη πράξη ή ταυτοποιηθεί ως θύμα, επικοινωνεί μαζί του μια οργάνωση υποστήριξης θυμάτων η οποία παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων και τις διαθέσιμες υπηρεσίες υποστήριξης. Η επιλογή αυτή **περιλαμβάνει την υποχρέωση όλων των προσώπων ή των ιδρυμάτων που έρχονται σε επαφή με τα θύματα** (οργανώσεις υποστήριξης θυμάτων, εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας, κοινωνικοί λειτουργοί και εργαζόμενοι στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας) να ενημερώνουν τα θύματα σχετικά με τα δικαιώματά τους.

Σύμφωνα με την ανάλυση και την αξιολόγηση, η **προτιμώμενη επιλογή είναι η I.2.**

Ειδικός στόχος 2

- Επιλογή II.1: Διασφάλιση ότι η **ατομική αξιολόγηση των αναγκών προστασίας των θυμάτων**, όπως προβλέπεται επί του παρόντος στο άρθρο 22 της ΟΔΘ, **βελτιώνεται** με την προσθήκη των εξής: i) διενέργεια της αξιολόγησης κατά την πρώτη επαφή με τις αρμόδιες αρχές· ii) συμμετοχή υπηρεσιών υποστήριξης, αρχών επιβολής του νόμου και δικαστικών αρχών· iii) αξιολόγηση των κινδύνων που ενέχει ο δράστης (όπως η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ ή η κατοχή όπλων)· και iv) προσθήκη αξιολόγησης των ατομικών αναγκών για υποστήριξη.
- Επιλογή II.2: **Επιλογή II.1** + **Ενίσχυση της χρήσης μέτρων προστασίας για την προστασία της σωματικής ακεραιότητας των θυμάτων**, όπως οι εντολές προστασίας, με την προσθήκη μέτρων προστασίας στον κατάλογο των ειδικών μέτρων προστασίας που περιλαμβάνονται επί του παρόντος στο άρθρο 23 της ΟΔΘ, προς χρήση από τις αρμόδιες αρχές κατόπιν ατομικής αξιολόγησης.
- Επιλογή II.3: **Επιλογή II.2** + **Επιβολή ελάχιστων προτύπων σχετικά με το περιεχόμενο και τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή μέτρων προστασίας της σωματικής ακεραιότητας**, όπως εντολές προστασίας και μέτρα προστασίας μαρτύρων, κατόπιν ατομικής αξιολόγησης.

Σύμφωνα με την ανάλυση και την αξιολόγηση, η **προτιμώμενη επιλογή είναι η II.2.**

Ειδικός στόχος 3

- Επιλογή III.1: Διασφάλιση της διαθεσιμότητας **υπηρεσιών ειδικής υποστήριξης για όλα τα ανήλικα θύματα** στους ίδιους χώρους με βάση το **μοντέλο Barnahus** (παροχή, υπό την ίδια στέγη, διυπηρεσιακής υποστήριξης και προστασίας στα ανήλικα θύματα της εγκληματικότητας) και **δωρεάν ψυχολογικής βοήθειας για όσο διάστημα είναι αναγκαίο για όλα τα ευάλωτα θύματα που έχουν ανάγκη**. Περιλαμβάνεται ο εθνικός συντονισμός των υπηρεσιών υποστήριξης, των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών, και η παροχή κατάλληλης για την ηλικία υποστήριξης και προστασίας που είναι αναγκαία για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των αναγκών των θυμάτων.
- Επιλογή III.2: **Επιλογή III.1** + Διασφάλιση της διαθεσιμότητας υπηρεσιών ειδικής υποστήριξης για **όλα τα ευάλωτα θύματα**. Περιλαμβάνεται ο εθνικός συντονισμός των υπηρεσιών υποστήριξης, των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών (όχι απαραίτητα στον ίδιο χώρο). **Για όλα τα ευάλωτα θύματα, οι υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης θα περιλαμβάνουν δωρεάν ψυχολογική υποστήριξη για όσο διάστημα είναι αναγκαίο**, εάν προκύψει σχετική ανάγκη από την ατομική αξιολόγηση. Θα βασιστεί στην ισχύουσα διάταξη του άρθρου 9 παράγραφος 1 της οδηγίας, η οποία προβλέπει τις εν λόγω υπηρεσίες, εάν είναι διαθέσιμες.
- Επιλογή III.3: **Επιλογή III.1** + Διασφάλιση της διαθεσιμότητας **υπηρεσιών ειδικής υποστήριξης για όλα τα ευάλωτα θύματα** (όχι μόνο για τα παιδιά). Οι υπηρεσίες αυτές μπορούν να παρέχονται στον ίδιο χώρο ή μέσω

κεντρικού σημείου επαφής με βάση το μοντέλο Barnahus. Διασφάλιση ότι οι υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης παρέχουν **δωρεάν ψυχολογική υποστήριξη για όσο διάστημα απαιτείται σε όλα τα θύματα εγκληματικών πράξεων** (όχι μόνο στα ευάλωτα θύματα). Η υποστήριξη αυτή θα πρέπει να προσδιορίζεται κατά την ατομική αξιολόγηση των αναγκών υποστήριξης.

Σύμφωνα με την ανάλυση και την αξιολόγηση, η **προτιμώμενη επιλογή είναι η ΙΙΙ.2.**

Ειδικός στόχος 4

- Επιλογή IV.1: Θέσπιση του δικαιώματος των θυμάτων **σε νομική/διοικητική συνδρομή και συνοδεία από πρόσωπο της επιλογής τους** καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, ανεξάρτητα από το αν το θύμα έχει επίσημη ιδιότητα διαδίκου στη διαδικασία. Θέσπιση του δικαιώματος των θυμάτων να **προσβάλλουν τις ποινικές αποφάσεις που τα αφορούν άμεσα**. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα θύματα μπορούν να προσβάλουν τις εν λόγω αποφάσεις ανεξάρτητα από την ιδιότητά τους στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας και σύμφωνα με την αρχή του δικαστικού ελέγχου.
- Επιλογή IV.2: **Επιλογή IV.1 + τροποποίηση του ισχύοντος δικαιώματος νομικής συνδρομής** βάσει του άρθρου 13 της ΟΔΘ, **το οποίο επί του παρόντος περιορίζεται στα θύματα που είναι διάδικοι σε ποινικές διαδικασίες**. Το δικαίωμα αυτό θα επεκταθεί ώστε να διασφαλίζεται η νομική συνδρομή και για τα θύματα με ανεπαρκή μέσα διαβίωσης **όταν προσβάλλουν αποφάσεις σχετικά με τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας**. Οι όροι ή οι δικονομικοί κανόνες υπό τους οποίους τα θύματα δικαιούνται πρόσβαση σε νομική συνδρομή θα συνεχίσουν να καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο.
- Επιλογή IV.3: Πρόβλεψη του **δικαιώματος συμμετοχής των θυμάτων με επίσημη ιδιότητα διαδίκου στην ποινική διαδικασία**, ανεξάρτητα από τους ισχύοντες περιορισμούς βάσει του εθνικού δικαίου. Ως εκ τούτου, τα τρέχοντα δικαιώματα των θυμάτων βάσει της ΟΔΘ να συμμετέχουν σε ποινικές διαδικασίες, όπως η πρόσβαση στη δικογραφία και η πρόσβαση σε νομική συνδρομή, θα ισχύουν για τα θύματα στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.

Σύμφωνα με την ανάλυση και την αξιολόγηση, η **προτιμώμενη επιλογή είναι η IV.1.**

Ειδικός στόχος 5

- Επιλογή V.1: Θέσπιση του δικαιώματος των θυμάτων **να ζητούν την έκδοση απόφασης για χορήγηση αποζημίωσης από τον δράστη στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας** χωρίς την ισχύουσα εξαίρεση του άρθρου 16 της οδηγίας, όταν το εθνικό δίκαιο προβλέπει τη λήψη σχετικής απόφασης στο πλαίσιο άλλης δικαστικής διαδικασίας.
- Επιλογή V.2: **Επιλογή V.1. + Επιβολή υποχρέωσης στα κράτη μέλη να προκαταβάλλουν την αποζημίωση που οφείλεται από τον δράστη** στο θύμα αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης και στη συνέχεια να ζητούν την επιστροφή της αποζημίωσης από τον δράστη.
- Επιλογή V.3: Επιβολή **ελάχιστων προτύπων για την κρατική αποζημίωση με την τροποποίηση της οδηγίας του 2004 περί αποζημίωσης**. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας περί αποζημίωσης ώστε να περιλαμβάνει όλα τα εγκλήματα (όχι μόνο τα εγκλήματα βίας και τα εκ προθέσεως εγκλήματα). Επιβολή ελάχιστων προτύπων σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη λήψη κρατικής αποζημίωσης με την τροποποίηση της οδηγίας του 2004 περί αποζημίωσης (συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών προθεσμιών για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων εντός εύλογης προθεσμίας και των προϋποθέσεων για τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης).

Σύμφωνα με την ανάλυση και την αξιολόγηση, η **προτιμώμενη επιλογή είναι η V.2.**

Η **προτιμώμενη δέσμη επιλογών αποτελείται από τις επιλογές I.2, ΙΙ.2, ΙΙΙ.2, IV.1 και V.2.** Ο συνδυασμός αυτός

έχει την υψηλότερη βαθμολογία για όλα τα κριτήρια και αναμένεται να αποφέρει τα περισσότερα οφέλη στα θύματα σε ολόκληρη την ΕΕ, τηρώντας παράλληλα τους περιορισμούς της νομικής βάσης και της αναλογικότητας της ενωσιακής δράσης.

Ποιες απόψεις διατύπωσαν τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη; Ποιο μέρος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Τα περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν την αναθεώρηση της ΟΔΘ. Όλες οι επιλογές συζητήθηκαν και ελέγχθηκαν με εκπροσώπους οργανώσεων υποστήριξης των θυμάτων, με αρχές των κρατών μελών και οργανισμούς της ΕΕ, όπως ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και ο Οργανισμός της ΕΕ για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust). Επιπλέον, το θέμα συζητήθηκε στην ομάδα εμπειρογνομόνων της Επιτροπής για το ποινικό δίκαιο, η οποία απαρτίζεται από πανεπιστημιακούς και επαγγελματίες. Περαιτέρω παρατηρήσεις ελήφθησαν μέσω σειράς δημόσιων διαβουλεύσεων. Μολονότι όλες οι επιλογές έτυχαν ευρείας υποστήριξης από τα ενδιαφερόμενα μέρη, ορισμένα κράτη μέλη δεν ήταν διατεθειμένα να επιλέξουν την επιλογή IV.3, διότι προσέκρουε σε ορισμένες νομικές παραδόσεις.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η προτιμώμενη δέσμη επιλογών αναμένεται να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τα βασικά προβλήματα και να επιτύχει τους γενικούς και ειδικούς στόχους. Αναμένεται να έχει σημαντικές θετικές επιπτώσεις στα δικαιώματα των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της καλύτερης πρόσβασης σε πληροφόρηση, υποστήριξη και προστασία και της καλύτερης συμμετοχής σε ποινικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης. Συνολικά, αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη και την καλύτερη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους. Τα οφέλη αυτά για τα θύματα μπορούν να οδηγήσουν σε ευρύτερα οφέλη για την κοινωνία. Τα οφέλη αυτά περιλαμβάνουν την καλύτερη λειτουργία των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης των κρατών μελών, τη μείωση της ελλιπούς καταγγελίας αξιόποινων πράξεων και τη μείωση της εξάπλωσης του εγκλήματος εν γένει. Η προτιμώμενη δέσμη επιλογών θα εξασφαλίσει τα συνδυασμένα αποτελέσματα της εφαρμογής όλων των επιλογών, καθώς σχεδιάστηκαν για να αλληλοϋποστηρίζονται (για παράδειγμα, η βελτιωμένη πρόσβαση σε πληροφόρηση θα έχει ως αποτέλεσμα καλύτερη πρόσβαση στην υποστήριξη, η οποία συνεπάγεται καλύτερη συμμετοχή των θυμάτων στις ποινικές διαδικασίες).

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

	Οφέλη (σε εκατ. EUR) Μεσοπρόθεσμο σενάριο — 5 έτη· κοινωνικό προεξοφλητικό επιτόκιο 3 %¹	Κόστος (σε εκατ. EUR) Μέσα χαμηλά και υψηλά όρια — 5 έτη· κοινωνικό προεξοφλητικό επιτόκιο 3 %	Καθαρό όφελος (σε εκατ. EUR) — 5 έτη· κοινωνικό προεξοφλητικό επιτόκιο 3 %
Επιλογή I.2	1 388	231	6
Επιλογή II.2	1 488	25	59
Επιλογή III.2	10 217	9 336	1
Επιλογή IV.1	266	255	1
Επιλογή V.2	9 732	8 897	1
ΣΥΝΟΛΟ	23 091	18 743	1,2

Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και στην ανταγωνιστικότητα;

Δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα. Μπορούν να αναμένονται ορισμένα οφέλη για τους επαγγελματίες των ΜΜΕ που παρέχουν νομική συνδρομή ή ψυχολογική υποστήριξη στα θύματα, καθώς οι δραστηριότητες της επιχείρησής τους θα αυξηθούν ως αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις;

Το κόστος εφαρμογής της αναθεωρημένης οδηγίας θα βαρύνει κυρίως τα κράτη μέλη. Η ΕΕ θα επιβαρυνθεί με δαπάνες για να διασφαλίσει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τις δραστηριότητες συντονισμού, μεταξύ άλλων στην πλατφόρμα για τα δικαιώματα των θυμάτων και στο ευρωπαϊκό δίκτυο για τα δικαιώματα των θυμάτων. Η πιο δαπανηρή επιλογή σχετίζεται με την εξασφάλιση υπηρεσιών στοχευμένης και ολοκληρωμένης υποστήριξης για τα πλέον ευάλωτα θύματα, μεταξύ των οποίων και το μοντέλο Barnahus. Ωστόσο, τα οφέλη υπερτερούν του κόστους σε όλες τις επιλογές. Ωστόσο, τα μεγαλύτερα οφέλη δεν είναι οικονομικά.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Οι σημαντικότερες επιπτώσεις περιλαμβάνουν τη βελτίωση της επιβολής των θεμελιωδών δικαιωμάτων των θυμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά ορισμένα απόλυτα θεμελιώδη δικαιώματα (όπως το δικαίωμα στην προσωπική προστασία σε βίαιες/απειλητικές για τη ζωή περιπτώσεις) και τις θετικές έμμεσες κοινωνικές και οικονομικές συνέπειές της. Με τη διευκόλυνση της ίσης πρόσβασης σε πληροφόρηση, προστασία, υποστήριξη, δικαιοσύνη και αποζημίωση, η πρωτοβουλία θα εξασφαλίσει σε όλα τα θύματα περισσότερες ίσες ευκαιρίες στην άσκηση των δικαιωμάτων τους. Αυτό θα συμβάλει σημαντικά στον στόχο 10 του ΟΗΕ για τη

¹ Πρόκειται για το κοινωνικό προεξοφλητικό επιτόκιο που συνιστάται στο εργαλείο #64 των κατευθυντήριων γραμμών για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Αναλογικότητα;

Όλα τα μέτρα της δέσμης προτιμώμενων επιλογών βασίζονται στις διατάξεις της ΟΔΘ και εφαρμόζονται ήδη στα βιώσιμα κράτη μέλη. Όλα υλοποιήθηκαν ιδιαίτερα επιτυχί στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν στην παρούσα έκτιμηση ελλείψεων. Η δέση υλοποιεί ελάχιστα πρότυπα. Η αναλογικότητα έχει επιβεβαιωθεί υπονέμει στην προώθηση του κράτους δικαίου και στη διαφύλαξη της πρόσβασης στη δικαιοσύνη συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη του ΣΒΑ 16. Συνολικά η καλύτερη στήριξη των θυμάτων της βίας πληροί το νομοθετικό κριτήριο του περιορισμού στον καθορισμό ελαχίστων προτύπων. Η προτεινόμενη δέση μετράν πληροί το νομοθετικό κριτήριο του περιορισμού στον καθορισμό ελαχίστων προτύπων, αλλά και στην κοινωνική συνοχή και στα εθνικά και ενωσιακά συστήματα απονομής δικαιοσύνης.

D. Παρακολούθηση

Η τακτική παρακολούθηση θα βασίζεται σε δεδομένα που θα πρέπει να υποβάλλουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή. Επιπλέον, η Επιτροπή προτίθεται να αξιολογήσει την υλοποίηση της πρωτοβουλίας προκειμένου να αξιολογήσει τον βαθμό στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι πολιτικής της (καθώς και τα άλλα τέσσερα κριτήρια των προοπτικών αποδοτικότητας/απλούστευσης, της συνοχής, της συνάφειας και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας). Η αξιολόγηση αυτή θα βασίζεται σε δείκτες σχετικά με την εφαρμογή των διαφόρων επιλογών της δέσμης.